

Enheten för juridiskt verksamhetsstöd
Camilla Lindholm

Skärlinge samfällighetsförening
att. Gerda Neijenhuis
Skärlinge by
148 97 Nynäshamn

Överklagande av beslut om förbud mot utsläpp av avloppsvatten med vite avseende Skärlinge Samfällighetsförening, Skärlinge 4:279, Nynäshamns kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver det överklagade beslutet och återförvisar ärendet för fortsatt handläggning.

Bakgrund

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund beslutade den 7 juni 2017, DNR-2016-2922-12, bl.a. att

1. förbjuda verksamhetsutövaren Skärlinge Samfällighetsförening, 716420-8592 på fastigheten Skärlinge 4:279, att från och med 36 månader efter delgivning släppa ut BDT-vatten (bad-, disk och tvättvatten) från befintlig avloppsanordning om inte avloppsanordningen har förbättrats så att den uppfyller nedanstående krav.
2. Skärlinge samfällighetsförening ska senast 36 månader efter delgivning leda sitt BDT-vatten till en avloppsanläggning med följande reningskapacitet:
 - En maximal halt av BOD7 i utgående vatten på 10 mg/l och en reduktion på minst 90 % jämfört med det inkommande vattnet.
 - En maximal halt av Ptot (totalfosfor) i utgående vatten på 0,3 mg/l och en reduktion på minst 50 % jämfört med det inkommande vattnet.
 - En reduktion på minst 30 % av Ntot (totalkväve) i utgående vatten jämfört med det inkommande vattnet
 - Utgående vatten ska ha tjänlig badvattenkvalitet
3. Skärlinge samfällighetsförening ska i samband med att avloppsanläggningen förbättras undersöka och täta ledningsnätet
4. Beslutet förenas med vite om 2 500 000 kronor.

Datum
2019-09-17

Beteckning
505-32048-2017

Av beslutet framgår bl.a. följande. Skärlinge samfällighetsförening har en gemensam avloppsanordning för bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten). I dagsläget är 273 fastigheter ansluta till avloppsanordningen. Avloppsanordningen byggdes 1968 och består av ett biologiskt reningssteg med efterföljande sedimenteringsbassäng. Avloppsvattnet leds därefter via ledning vidare ut i Fällnäsvisken. Då det under flertalet år varit problem med avloppsanordningens reningsfunktion och inläckage av ytvatten i ledningsnätet så fattade förbundet ett förslag till beslut om förbud den 13 mars 2011. Då föreningen kom in med svarsyttrande gällande Nynäshamns kommuns kommande VA-plan gick förslaget aldrig vidare till beslut i avvaktan på VA-planen. Problemen med anordningen har fortsatt varför förbundet fattade ett beslut om förbud den 31 mars 2014. Förbudet trädde i kraft den 1 maj 2016. De åtgärder som föreningen gjort är att koppla bort tre WC-avlopp som tidigare leddes till BDT-anordningen. Provtagningarna genomförda efter att WC-avloppen kopplats bort visar på fortsatta problem med reningen av näringsämnen och avloppsvattnet innehåller höga halter av E-coli. Föreningen har heller inte genomfört alla beslutspunkterna, varför förbundet bedömer att ett beslut om förbud måste fattas som förenas med vite.

Förbundet bedömer att den befintliga avloppsanordningen utgör en risk för olägenhet för hälsan och miljön då anordningen inte bedöms fungera som avsett längre och därmed uppfylls inte dagens krav på rening. Förbundet bedömer att den befintliga avloppsanordningen inte har en tillräcklig rening av avloppsvattnet. Provresultaten har varierat och har under de senaste åren visat på mycket låga inkommande halter av framförallt kväve och fosfor. Relativt ofta förekommer det även att utgående halter i det renade vattnet av t.ex. fosfor och bakterier är högre än i inkommande vatten. Troligtvis sker utspädning i form av inläckande dag- och eller grundvatten. Tidigare inspektionsrapporter, anteckningar och möten med föreningen från 15-20 år tillbaka tar också upp frågan om inläckande vatten i ledningsnätet. Om dagvatten läcker in på ledningsnätet så späds och kyls avloppsvattnet, vilket leder till att avloppsvattnet blir svårare att rena. Förbundet bedömer därför att ledningsnätets täthet ska kontrolleras och åtgärdas.

Enligt Naturvårdsverkets rapport 4425 så innehåller BDT-vatten 0,6 g/pd för totalfosfor och 1 g/pd för kväve. Vid en vattenförbrukning på 100 l/p och dygn ger det 6 mg/l respektive 10 mg/l. Detta kan jämföras med de låga inkommande halter som redovisats i föreningens provtagningar. Medelvärde för totalfosfor ligger på 0,36 mg/l under 2016-års provtagningar och för totalkväve 2,6 mg/l.

Provtagningen visar på att utgående avloppsvatten ofta innehåller höga bakteriehalter, vilket kan orsaka hälsoproblem vid badplatsen som ligger ca 50 meter från utsläppspunkten. För de provtagningar som är genomförda under 2016 har fem av sex provtagningar haft höga eller mycket höga halter av E-coli (4900, 6400, 12000, 57000 och >80000 cfu/100 ml). Då utsläpp av avloppsvattnet sker nära en badplats bedömer förbundet att det utgående avloppsvattnet ska klara minst badvattenkvalitet. För bra kvalitet ska E-coli ligga på max 500 cfu/100 ml, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om badvatten (NFS 2008:8).

Obehandlat BDT-vatten innehåller relativt lite smittämnen och näringsämnen jämfört med ett blandat avlopp. Metallhalterna brukar också vara låga. Däremot

Datum
2019-09-17

Beteckning
505-32048-2017

innehåller BDT-vattnet mycket BOD. Medelvärdet för de senaste 11 provtagningarna för BOD i utgående vatten ligger på 15,4 mg/l (riktvärde på 10 mg/L). Den genomsnittliga reduktionen vid beräkning av de senaste 11 provtagningarna ligger på ca 62 %. En reduktion av minst 90 % av BOD, bör en anläggning klara.

Föreningen har i november 2016 inkommit med en handlingsplan på åtgärder på den befintliga anläggningen som sträcker sig över fem år. Eventuell ny anordning är inte inräknat i denna tidsplan. Förbundet bedömer att det inte är möjligt att ge denna dit, då ärendet har pågått under så lång tid utan att tillräckliga åtgärder har vidtagits. Inspektionsrapporter och möten de senaste 15-20 åren har visat på att föreningen har vetat om problemen.

Förbundet har gjort en skälighetsavvägning enligt miljöbalken. Förbundet bedömer att kraven som ställs på avloppet är miljömässigt motiverade och rimliga ur kostnadssynpunkt. Avloppsanordningen är från 1968, vilket innebär att det är skäligt ur kostnadssynpunkt att ställa krav på en anordning som har funnits i mer än 45 år utan att några större åtgärder har gjorts på den.

Skärlinge samfällighetsförening har överklagat beslutet och yrkat, som det får förstås, att det ska upphävas. Till stöd för talan anförs bl.a. följande. En inläga från februari 2017 visar att föreningens bidrag till den totala fosforbelastningen i Fållnäsvisken maximalt utgör 0,53 %. I själva verket är belastningen ännu lägre, eftersom kommunen själva anger att den största källan till näringsbelastningen kommer från intilliggande vatten och några få procent kommer från verksamheter i avrinningsområdet. Utsläppspunkten ligger 250 m från badplatsen och inte 50 meter. E-coli finns normalt i tarmkanalen hos människor och varmblodiga djur. Förekomsten av denna bakterie i vatten tyder på påverkan av avlopp, gödsel eller liknande. I Skärlingeområdet är vildsvin allmänt förekommande. Det finns således många möjliga källor till förekomst av E-coli som kan påverka badvattnet. Det är inte rimligt att kräva badvattenkvalitet för utgående vatten från BDT-reningsverket enligt allmänna råd om badvatten. Förbundet har i bl.a. handlingsplanen informerat om att de arbetar seriöst med problemet med inläckage. En inspektion av delar av rörledningarna visade att det förekommer inläckage i BDT-brunnarna. Det hela kompliceras av att den nedre delen av BDT-nätet ligger i nivå med eller under Östersjöns nivå, vilket försvårat avvattning av dagvatten till Östersjön. De kommer att överväga om befintliga BDT-brunnar ska tätas eller om en ny ledningsdragning ska anläggas på en högre marknivå.

Reningsverket för BDT är ett biologiskt reningsverk som inte är avsett för borttagning av kväve och fosfor. Fosforvärdena uppfyller det utsläppskriterium som förbundet har angivit. De låga halterna av inkommande fosfor är resultatet av det vakuumtoasystem som föreningen använder och förbundet att använda fosfor i hushållet. Vid provtagning i februari 2017 då inläckage i ledningarna i praktiken var noll var inkommande fosforvärden från södra BDT-nätet 0,056 mg/l och från norra nätet 0,041 mg/l. Problemet med övergödning av Fållnäsvisken är alltför komplex för att ett vitesföreläggande ska kunna fattas genom ett delegationsbeslut.

Datum
2019-09-17Beteckning
505-32048-2017

I kompletteringar till överklagandet har föreningen anfört bl.a. följande. Avlopssystemet består av två delar; dels ett vakuumsystem för toalettavfall och dels system för behandling av BDT-vatten som är helt skilt från det andra systemet. Avloppsanläggningen tar emot BDT-vatten från 270 fastigheter som efter rening i ett biologiskt reningsverk släpps ut i Fällnäsvisken. Påverkan på Fällnäsvisken vad beträffar fosfortillförsel rör sig om maximalt cirka 5 kg fosfor per år. Som jämförelse kan man ta Himmerfjärdsverket som påverkar recipienten genom att släppa ut 6 – 7 ton fosfor per år och samtidigt beräknas inströmmande Östersjö-vatten utanför vår anläggning innehålla 100 ton fosfor. BDT-anläggningen ska bedömas utifrån hur stor belastning av näringsämnen som den bidrar med.

Föreningen har låtit filma kritiska delar avloppsledningarna och inventerat våra BDT-brunnar för att undersöka eventuellt inläckage av grundvatten. Det konstaterades att det fanns vissa läckage som nu har tätats. Tidigare har grundvatten kunnat komma in i systemet, framförallt i ett antal BDT-brunnar, vilket har gjort att reningsverket vid några tillfällen inte kunna rena vattnet maximalt. För att kontrollera driften tas prover kontinuerligt. Vid några enstaka tillfällen har nivåerna varit för höga på grund av driftstörningar. Vid senaste kontrolltillfället uppmättes följande värden: BOD/- 3.3, Fosfor 0,077 mg/l, Kväve 0,82 mg/l, E-koli 18 000. Värdena visar att verket fungerar som det ska. SMOHF's krav är "En maximal halt av BOD i utgående vatten på 10 mg /l och en reduktion på minst 90% jämfört med inkommande vatten" Föreningen accepterar kravet på rening av avloppsvattnet på 10 mg/l för BOD. Halten av näringsämnen som mäts med BOD kan variera och därför blir kravet på 90 % reduktion orimligt och analysvärden kan bli knappt mätbara. Det som ska regleras är funktionskrav som anger vad som får släppas ut i recipienten. SMOHF ställer krav på "En maximal halt av P totalfosfor i utgående vatten på 0,3 mg/l och en reduktion på minst 50 % på inkommande vatten" Havs och vattenmyndigheten anser att man inte behöver mäta fosfor från en BDT anläggning därför att det inte finns något toalettavfall i avloppsvattnet. Fosfor i tvättmedel är också borttaget vilket gör att halten minskar ytterligare. Verket har heller ingen fosforfällning och det senaste analysvärdet på fosfor är 0,077 mg/l vilket också visar att någon redovisning av fosfor inte behövs. SMOHF kräver också "En reduktion på minst 30 % av N (totalkväve) i utgående vatten jämfört med ett inkommande vattnet" Havs och vattenmyndigheten anser att halten kväve i en BDT-anläggning inte behöver redovisas därför att det inte utgör något problem. SMOHF ställer vidare krav på att "Skärlinge samfällighetsförening ska i samband med att avloppsanläggningen förbättras undersöka och täta ledningsnätet". Detta krav har uppfyllts. Vitesbeloppet är helt orimligt och står inte i proportion till de åtgärder som ska vidtas. Grunden för vite finns inte heller redovisat.

Förbundet har i yttrande anfört bl.a. följande. Den gemensamma anläggningen tar emot BDT-avlopp från 273 fastigheter. Detta släpps ut som ett punktutsläpp i Fällnäsvisken. Förbundet har fått information från föreningen att åtgärder är vidtagna. För att se att åtgärderna är tillräckliga har förbundet informerat föreningen om att man behöver visa detta genom provtagning. Provtagning bör ske under ett år, detta för att få en hel säsong då det är olika belastning och förutsättningar olika delar på året. Förbundet vill förtydliga att samfälligheten har

Datum
2019-09-17

Beteckning
505-32048-2017

sedan mer än 15 års tid tillbaka haft möjlighet att åtgärda avloppet. Provtagning har visat på att anläggningen inte har fungerat som avsett.

Föreningen har i yttrande vidhållit vad som tidigare anförts samt tillagt bl.a. följande. Föreningen har ett fortlöpande kontrollprogram för provtagning som bevisar att BDT-reningsverket fungerar. Anläggningen klarar de krav som ställts.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 3 § första stycket miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Av andra stycket framgår att dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken föreskrivs bland annat att kraven i 2–6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Av 9 kap. 7 § första stycket miljöbalken framgår att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras.

Enligt 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

I 26 kap 14 § anges att beslut om förelägganden eller förbud får förenas med vite.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har i detta ärende att pröva huruvida förbundet haft grund för att meddela det överklagade beslutet om förbud och krav på reningskapacitet mm. Av utredningen i ärendet framgår att Skärlinge samfällighetsförening har en gemensam avloppsanordning för bad-, disk- och tvättvatten (BDT-vatten). 273 fastigheter är anslutna till avloppsanordningen. Avloppsanordningen byggdes 1968 och består av ett biologiskt reningssteg med efterföljande sedimenteringsbassäng.

Länsstyrelsen konstaterar att avloppsvatten från ett hushåll normalt består av toalettavloppsvatten och BDT-vatten. Toalettavloppsvatten innehåller mycket näring och smittämnen men relativt lite vatten. BDT-vatten innehåller lite näring och lite smittämnen men mycket organiskt material och vatten. Risken för smittspridning genom kontakt med BDT-vatten är mellan 100-1000 gånger

Datum
2019-09-17

Beteckning
505-32048-2017

mindre jämfört med toalettavloppsvatten. En bedömning av vilken rening som krävs av BDT-vatten ska alltid göras i det enskilda fallet utifrån lokala förutsättningar. Kraven som ställs ska vara ekonomiskt rimliga i förhållande till risken samt nyttan för hälsan och miljön.

Förbundet har i det överklagade beslutet ställt ett flertal krav på reningskapacitet mm. Länsstyrelsen går nedan igenom de olika delarna i beslutet.

Reningskrav kväve

Vad gäller kväve så finns det i det överklagade beslutet ingen motivering till kravet på en reduktion på minst 30 % av totalkväve. I Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål M 1382-17 yttrade sig Havs- och vattenmyndigheten (HaV) angående krav om kväverening. HaV hänvisar till sina allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten (2016:17) och menar att krav om särskild kväverening för avloppsanläggningar dimensionerade för mindre än 10 000 pe ska vara miljömässigt väl motiverat eftersom det både är kostsamt och tekniskt komplicerat att införa kvävereduktion i sådana anläggningar. Mark- och miljööverdomstolen delade HaV:s bedömning i denna fråga.

Med bakgrund av att det i förbundets tidigare beslut (2014-03-31) framgår att totalkvävetvets genomsnittliga reduktion av kväve ligger på 38 %, att det enbart rör sig om ett BDT-avlopp dimensionerat för 1000 pe, samt med hänvisning till MÖD:s avgörande i mål nr M 1382-17, anser Länsstyrelsen att det inte är visat att det finns grund för det uppställda kravet på kväverening. Det överklagade beslutet ska således upphävas i denna del.

Reningskrav fosfor och BOD

Avseende fosfor och BOD så framgår av förbundets minnesanteckningar från möte med föreningen i januari 2014 att kraven på utgående halter avseende fosfor (0,3 mg/l) och BOD7 (10 mg/l) är satta utifrån förbundets interna miljömål om riktvärden för avloppsanläggningar. Någon ytterligare motivering om varför dessa värden är tillämpliga i detta fall framkommer inte av handlingarna i ärendet. Länsstyrelsen konstaterar att jämfört med de riktvärden som anges i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om små avloppsanläggningar för hushållspillvatten är förbundets interna riktvärden tre gånger så stränga. Vidare noterar Länsstyrelsen att de riktvärden som anges i de allmänna råden avser utsläpp från avlopp med påkopplad toalett och att den nu aktuella avloppsanläggningen endast belastas av BDT-vatten.

Avseende fosfor och BOD har förbundet utöver reningskrav om maximal halt i utgående vatten, även ställt krav om minsta procentuell reduktion. Förbundet motiverar detta med att det under lång tid varit problem med att inkommande vatten haft lägre föroreningshalter än utgående, vilket de menar troligtvis förklaras av anläggningens problematik med inläckage av dagvatten. För att komma tillrätta med denna problematik har förbundet därför även ställt krav på

Datum
2019-09-17

Beteckning
505-32048-2017

undersökning och tätning av ledningsnätet. I och med att kravet om undersökning och tätning syftar till att åtgärda problematiken med inläckage anser Länsstyrelsen att det inte är motiverat att dessutom uppställa reningskrav gällande både procentuell reduktion och maximal halt i utgående vatten.

Med bakgrund härav bedömer Länsstyrelsen att ställda reningskrav avseende fosfor och BOD är omotiverat hårda. Om hårdare krav än HaV:s rekommendation om en reduktion om 80 % enbart avseende BOD ska ställas behöver frågan utredas vidare för att visa att det är miljömässigt motiverat i detta enskilda fall. Det överklagade beslutet ska därför upphävas även i denna del. Länsstyrelsen instämmer dock i att det är motiverat att uppställa krav på rening av BOD. Ärendet bör därför återförvisas till förbundet för fortsatt handläggning i denna del.

Badvattenkvalitet

Förbundet har i det överklagade beslutet uppställt krav på att utgående vatten ska ha tjänlig badvattenkvalitet. Detta motiveras med att utsläppet sker i närhet till en badplats. Av handlingarna i ärendet framgår att förbundet och samfälligheten har olika uppfattning om avståndet mellan badplatsen och utsläppspunkten. Enligt förbundet är avståndet 50 meter och enligt samfälligheten är det 250 meter. Samfälligheten uppger vidare att samtliga badvattenprover som tagits har visat på godkända resultat. Förbundet har inte kommenterat dessa uppgifter, utan har endast angett att skälet till kravet är att provtagning av utgående vatten har visat på höga bakteriehalter, vilket de menar kan orsaka hälsoproblem vid badplatsen.

Enligt HaV:s rapport "Tydligare regler för små avloppsanläggningar" (nr. 2016) bör detaljreglering avseende hälsoskydd i princip inte råda alls (se s. 56). HaV menar att det råder en osäkerhet även bland experter om vilka indikatororganismer som ska mätas och vad som är relevanta utgående halter. För att minska risken för smittspridning kan lokaliseringen av utsläppspunkten eller utsortering av toalettavloppsvatten därför vara viktigare än hur stor reduktionen är i anläggningen. Trots en god medelreduktion kan tillfällig tillförsel av smittämnen resultera i betydande utsläpp och det är därför viktigt att ha fler barriärer än bara reduktion i anläggningen. Andra invändningar mot krav på reduktion har varit att felmarginaler i provtagning och analyser skapar osäkerhet, att tillväxt av indikatororganismer kan ske i vissa avloppsanläggningar och därmed påverka provresultatet, samt att de stora reningsverken inte har krav på reduktion av mikroorganismer.

Enligt HaV:s allmänna råd (HVMFS 2016:17, s. 2 f) så bör en hög skyddsnivå gälla om utsläpp av renat avloppsvatten sker direkt, utan föregående fördröjning i exempelvis dike, till känsligt ytvatten, t.ex. nära badplats. Beträffande hälsoskydd anges i råden att en sammanvägd bedömning bör göras där anordningens robusthet, reduktion av sjukdomsframkallande mikroorganismer samt utsläppspunktens lokalisering beaktas. Som exempel på skyddsåtgärd vid hög skyddsnivå anger HaV att vissa utsläpp kan förbjudas, utsläppspunkten kan göras mer svårtillgänglig, anordningens robusthet ökas eller att reningssteg läggs till som

Datum
2019-09-17

Beteckning
505-32048-2017

ytterligare reducerar föroreningsinnehållet, ökar uppehållstiden, utjämnar varierande flöden eller tar emot eventuellt bräddat vatten.

Länsstyrelsen bedömer i likhet med förbundet att en hög skyddsnivå bör gälla avseende hälsoskydd, då utsläppet sker i närhet till en badplats. Denna bedömning om närhet gäller oavsett om avståndet är 50 eller 250 meter. Länsstyrelsen bedömer emellertid att den beslutade skyddsåtgärden, att utgående vatten ska ha tjänlig badvattenkvalitet, inte är ändamålsenlig och också omotiverat hård. Länsstyrelsen anser, i likhet med HaV, att lokaliseringen av utsläppspunkten och ytterligare barriärer utöver anläggningen är viktigare än hur stor reduktionen av mikroorganismer är i anläggningen. Ett exempel på en skyddsåtgärd som syftar till att minimera riskerna avseende hälsoskydd, är precis som förbundet angett, att utsläppet inte bör ske direkt till recipienten. Vilka skyddsåtgärder som är lämpliga att vidta i detta enskilda fall behöver dock utredas vidare.

Det beslutade kravet på skyddsåtgärd är heller inte utformat på ett rättssäkert sätt. Föreläggande med krav på försiktighetsmått och åtgärder ska vara så utformade att det tydligt framgår för adressaten vad som ska göras för att kravet ska anses uppfyllt. Det ska i förlängningen också vara möjligt för tillsynsmyndigheten att avgöra om kravet följts. Att endast ange att utgående vatten ska ha tjänlig badvattenkvalitet kan inte anses vara tillräckligt tydligt utformat, då det t.ex. inte anges vad som närmare avses med ”tjänlig badvattenkvalitet”.

Länsstyrelsen finner sammanfattningsvis att det överklagade beslutet ska upphävas i denna del och ärendet återförvisas för fortsatt handläggning.

Tätning av ledningsnätet

Förbundet har, utöver ovan redovisade krav på utsläppsnivåer, också uppställt krav på att tätning ska ske av ledningsnätet (p. 3). Länsstyrelsen finner att det i ärendet är ostridigt att avloppsanläggningen haft problem med inläckage av dag- och grundvatten. Detta är ett problem då detta inläckage späder ut avloppsvattnet och stör reningsprocessen. Otäta ledningar medför även risk för utläckage av avloppsvatten, vilket kan förorena omgivande mark och vatten. Förbundet har därför haft skäl för att uppställa krav på undersökning och tätning.

Vad gäller formuleringen av kravet anser emellertid Länsstyrelsen att inte heller denna punkt uppfyller krav på rättssäkerhet. Som angetts ovan ska föreläggande med krav på försiktighetsmått och åtgärder vara så utformade att det tydligt framgår för adressaten vad som ska göras för att kravet ska anses uppfyllt. Det ska i förlängningen också vara möjligt för tillsynsmyndigheten att avgöra om kravet följts. I förevarande fall har förbundet angett att föreningen i samband med att avloppsanläggningen förbättras ska undersöka och täta ledningsnätet. Det kan i detta krav inte utläsas omfattningen av de undersökningar och åtgärder som krävs och inte heller när dessa ska ske. Beslutet ska därför även i denna del upphävas och återförvisas för fortsatt handläggning. En tänkbar ordning kan härvid vara att förelägga en verksamhetsutövare att inkomma med uppgifter om anläggningens skick eller att kräva att vissa specificerade undersökningar eller besiktningar genomförs, för att därefter eventuellt förelägga om vidtagande av åtgärder.

Vite

Länsstyrelsen har ovan bedömt att det överklagade beslutet ska upphävas och ärendet återförvisas för fortsatt handläggning. Detta betyder att även punkten om vitet som kopplats till kraven, ska upphävas.

Länsstyrelsen vill dock, trots detta, kommentera frågan om vite. En första förutsättning för att ett vite ska kunna dömas ut är att det är så tydligt och precist formulerat att den förelagde klart ska veta vad som ska göras för att undgå vitespåföljden. För att ett vite ska kunna dömas ut är det nödvändigt att vitet har knutits till en klart definierad prestation. Länsstyrelsen bedömer att det överklagade beslutet inte uppfyller detta krav i alla delar. Vad gäller kravet i punkten 3, tätning av ledningsnätet, anges att ”Skärlinge samfällighetsförening ska i samband med att avloppsanläggningen förbättras undersöka och täta ledningsnätet” så anser Länsstyrelsen att detta är alltför oprecist för att samfälligheten klart ska veta vad de ska göra för att undgå vitespåföljden. Även sista strecksatsen i punkten 2 gällande krav på ”tjänlig badvattenkvalitet” är sannolikt alltför oprecis. Slutligen kan Länsstyrelsen gällande vitet konstatera att det saknas motivering till det beslutade beloppet.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer i likhet med förbundet att avloppsvatten från en BDT-anläggning ska renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. Till skillnad från förbundet anser Länsstyrelsen dock att rening av BDT-vatten inte är att likställa med de krav som ställs på rening av toalettavloppsvatten. Som redogjorts för ovan anser Länsstyrelsen att det saknas tillräckligt underlag för de i beslutet uppställda kraven på rening. Det överklagade beslutet ska därför upphävas och ärendet återförvisas till förbundet för fortsatt handläggning. Det ankommer nu på förbundet att göra en fortsatt bedömning av ärendet och då särskilt närmare beakta och utreda möjligheten att besluta om skyddsåtgärder och försiktighetsmått avseende hälsoskydd för att säkerhetsställa att människor inte utsätts för oacceptabla risker vid nyttjande av den intilliggande badplatsen.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Beslutande

Beslutet har fattats av jurist Camilla Lindholm. Vid den slutliga handläggningen har även miljöhandläggaren Marielle Sundström deltagit.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till:

Södertörns Miljö- och Hälsoskyddsförbund; miljokontoret@smohf.se